

4

Llanbedr a Mynydd Pen-y-fâl

Gweledigaeth a Nodau

Mae'r datganiadau gweledigaeth canlynol yn disgrifio uchelgeisiau cyffredinol i'r Parc ar gyfer yr 20 mlynedd nesaf. Y datganiadau hyn yw canlyniad proses ymgynghori helaeth a ymchwiliodd i gyflwr y Parc ar hyn o bryd a'r cyflwr a ddymunir ar gyfer y dyfodol. Mae'r weledigaeth a nodau wedi'u seilio ar farn gyfunol y cyfranogwyr yn ogystal ag uchelgeisiau a chyfarwyddbau polisi gan gyrrff llywodraethol. Maent yn ateb y cwestiwn, "Sut ddylai Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog fod ymhen 20 mlynedd?"

Mae'r nodau a restrwyd ar y tudalennau canlynol yn disgrifio agweddau penodol ar y datganiadau gweledigaeth yn fwy manwl. Maent yn darparu cysylltiadau yn ôl at y ddyletswydd a dibenion statudol ac maent wedi'u trefnu yn unol â hyn. Maent hefyd yn gwneud cysylltiadau uniongyrchol rhwng y weledigaeth a'r pynciau ac amcanion strategol a gyflwynwyd ym **Mhennod 7** (gweler Ffigur 1.3).

Rheoli Newid Gyda'n Gilydd

Yn 2030 bydd Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog:

- Yn cael ei gydnabod yn rhyngwladol ac yn genedlaethol am ei werth fel ardal warchoddedig, y mae'r rhyngweithiadau hirhoedlog rhwng pobl a phrosesau natur yn parhau i lunio ei gymeriad.
- Yn cael ei gymeradwyo yn gyffredin oherwydd ei harddwch naturiol, geoamrywiaeth, bioamrywiaeth a threftadaeth ddiwylliannol sy'n cael eu cadw a'u gwella trwy ddulliau traddodiadol ac arloesol.
- Yn gyrchfan y mae galw mawr amdano sy'n darparu amrywiaeth anhygoel o gyfleoedd cynaliadwy i bawb ddeall a mwynhau ei heddwch, cymeriad gwledig, y ffordd Gymreig o fyw, teimlad o bellenigrwydd a rhinweddau eraill arbennig.
- Yn wydn, yn agored ac yn ymatebol i newid - yn enwedig newid yn yr hinsawdd - a'i rhanddeiliaid yn rhagweithiol wrth liniaru ac addasu i effeithiau newid annymunol trwy weithredu lleol.
- Yn dibynnu llai ar gadwyni cyflenwi allanol sy'n arwain at fwy o ddiogelwch bwyd ac ynni yn lleol, gwll ansawdd bywyd, cydlynid cymunedol a chadwraeth cyfalaf naturiol.
- Yn dirwedd fyw lle gall pobl ennill bywoliaeth o'r tir mewn dull arloesol a chynaliadwy, er enghraifft trwy ffermio, ond hefyd mewn ffyrdd newydd fel trwy gynhyrchu ynni adnewyddadwy er budd yr amgylchedd, yr economi a chymunedau lleol.
- Yn cael ei reoli yn gynaliadwy¹¹ trwy bartneriaethau gweithredol ymhlith rhanddeiliaid y Parc fel ei fod yn parhau i fod yn ffynhonnell ysbrydoliaeth a mwynhad ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.
- Yn cael ei fonitro dros y tymor hir i wella ymarfer polisi a rheoli yn y dyfodol.

11. Yn gynaliadwy: parchu terfynau adnoddau naturiol y blaned, ei hamgylchedd a'i bioamrywiaeth wrth ystyried pryderon cymdeithasol ac economaidd fel na fydd pob gweithred i ddiwallu ein hanghenion heddiw yn cyfaddawdu anghenion cenedlaethau'r dyfodol.

Drain Gwynion

Cnocell y cnau

Glöyn trilliw bach

Bydd y weledigaeth hon yn cael ei chyflawni trwy ddilyn trywydd y nodau canlynol:

Cadw a Gwella Treftadaeth Naturiol a Diwylliannol y Parc	
erbyn 2030	
NCH1	Bydd cymeriad prydfarth ac amrywiol y dirwedd yn parhau i gael gofal a rheolaeth dda. Bydd newid o ran tirwedd yn cael ei reoli i fod er budd bioamrywiaeth, geoamrywiaeth a threftadaeth ddiwylliannol y Parc.
NCH2	Bydd y comins ucheldirol yn cael eu rheoli er budd cadwraeth cynefin, cynhyrchedd pori, nodweddion archeolegol, ynni, hygyrchedd i'r cyhoedd a darpariaeth buddion eraill i'r cyhoedd.
NCH3	Bydd coetiroedd yn cael eu hintegreiddio ag agweddau eraill ar reoli cefn gwlad. Byddant yn cael eu hymestyn a'u hamrywio lle bo hynny'n bosibl ac yn briodol. Byddant yn cael eu rheoli yn dda o ran eu gwerthoedd tirwedd, economaidd, ecolegol a chymdeithasol ac fel adnodd adnewyddadwy.
NCH4	Bydd rhanddeiliaid y Parc yn annog bioamrywiaeth i ffynnu ac addasu i newid yn yr hinsawdd. Bydd gwell cysylltedd o ran cynefinoedd a rheolaeth ragorol ar bob safle cadwraeth natur a ddynodwyd yn statudol a heb fod yn statudol yn gwella cyflwr ac amrywiaeth rhywogaethau a chynefinoedd yn y Parc.
NCH5	Bydd arbrofi â dulliau newydd o ymdrin â datblygu cynaliadwy a chadwraeth amgylcheddol ar diroedd mae'r APC yn berchen arnynt yn darparu enghreifftiau o ymarfer gorau.
NCH6	Bydd patrwm traddodiadol tir amaethyddol a'i gynefinoedd a nodweddion hanesyddol a nodweddiadol yn cael eu cadw a'u gwella, gan ddarparu'r sail ar gyfer economi amaethyddol sy'n ffynnu.
NCH7	Bydd adnoddau awyr, dŵr a phridd yn cael eu defnyddio yn gynaliadwy i integreiddio anghenion bywyd gwyllt â galwadau defnydd dynol. Bydd eu hansawdd yn cael ei godi i safon uchel fel bo'n briodol, a'i gynnal.
NCH8	Bydd nodweddion daearegol a geomorffolegol y Parc, sy'n enwog yn rhyngwladol, yn cael eu cadw a'u dehongli.
NCH9	Bydd adeiladau a phatrymau aneddiadau hanesyddol y Parc yn cael eu diogelu a'u gwella. Bydd datblygiadau newydd yn cadw at egwyddorion dylunio cynaliadwy ac yn cyflenwi treftadaeth adeiledig y Parc sydd eisoes yn bodoli.
NCH10	Bydd tirweddau hanesyddol a nodweddion archaeolegol yn cael eu diogelu, eu cadw a'u gwella.
NCH11	Bydd traddodiadau lleol, digwyddiadau cymunedol a'r iaith Gymraeg yn ffynnu ac yn esblygu fel rhan o ddiwylliant byw sy'n anwyl o'r gorffennol ac yn cofleidio'r dyfodol.

Deall a Mwynhau Rhinweddau Arbennig y Parc	
erbyn 2030	
UE1	Bydd gan bawb cyfleoedd helaeth i ddysgu am rinweddau arbennig y Parc a'u profi. Byddant yn deall pam bod y dirwedd fyw hon yn gyrchfan twristiaeth gynaliadwy ac ardal wedi'i diogelu sy'n bwysig yn rhyngwladol.
UE2	Bydd y teimlad o heddwch, tawelwch a phellenigrwydd a brofir yn y Parc Cenedlaethol drwyddo draw yn cael ei gadw a'i wella.
UE3	Bydd gan bobl well ddealltwriaeth o gyfraniadau geoamrywiaeth a bioamrywiaeth at y dirwedd, yr economi a'r amgylchedd.
UE4	Bydd yr amgylchedd hanesyddol yn cael ei ddeall a'i werthfawrogi yn well fel cyswllt pwysig ymhlith cenedlaethau'r gorffennol, y presennol a'r dyfodol.
UE5	Bydd pobl yn dod i'r Parc i fwynhau amrywiaeth eang o weithgareddau cynaliadwy. Byddant yn deall ac yn ymarfer ymddygiad cyfrifol.
UE6	Bydd y cyfleusterau, y wybodaeth a'r dehongliad a ddefnyddir i wella profiadau pobl o'r Parc yn rhagori ar eu disgwyliadau. Bydd amrywiaeth llawn o ddulliau dehongli, addysg a chyfathrebu yn cael eu defnyddio.
UE7	Bydd gan bobl well ddealltwriaeth o oblygiadau newid yn yr hinsawdd ar eu bywydau bob dydd a sut gallant liniaru ac addasu i'w effeithiau.
UE8	Bydd y Parc yn cael ei edmygu'n fawr fel lle i ddilyn trywydd ffyrdd iach o fyw, ymlacio ac adnewyddu ysbrydol fel "Lle i Enaid Gael Llonydd."
UE9	Bydd gan bawb gyfle cyfartal i fwynhau a deall harddwch naturiol, bywyd gwylt a threftadaeth ddiwylliannol y Parc trwy rwydwaith integredig o lwybrau. Bydd hyder cyhoeddus o ran ble i hamddena yn uchel.

Lles Economaidd a Chymdeithasol y Cymunedau Lleol	
erbyn 2030	
LC1	Bydd pobl y Parc, yr iaith Gymraeg a threftadaeth Gymreig ac economi cyfoethog yn parhau i ffynnu, gan gefnogi cymunedau iach a'r amgylchedd wrth roi croeso i ymwelwyr.
LC2	Bydd gan gymunedau'r Parc falchder yn eu lle a theimlad o berchnogaeth ar y Parc.
LC3	Bydd mentrau cludiant cynaliadwy yn gwella hygyrchedd ar draws y Parc wrth leihau'r ddibyniaeth ar gerbydau modur preifat.
LC4	Bydd diwydiant twristiaeth gynaliadwy ragorol yn cefnogi'r Parc, sy'n cyfrannu at fwynhad y cyhoedd o rinweddau arbennig yr ardal ac at yr economi lleol.
LC5	Bydd tai fforddiadwy o bob math sy'n gynaliadwy, o ansawdd da, ac wedi'u dylunio'n dda yn hygyrch i gymunedau'r Parc.
LC6	Bydd cymysgedd o ffermio, busnesau bach gwledig, busnesau sy'n defnyddio tir yn draddodiadol, sefydliadau rheoli tir, gwasanaethau lleol a diwydiannau twristiaeth gynaliadwy yn cynyddu potensial economaidd rhinweddau arbennig y Parc gymaint â phosibl wrth hybu cadwraeth adnoddau.
LC7	Bydd gan unigolion fynediad at gyfleoedd cyflogaeth ac amwynderau modern sy'n briodol i gyd-destun dibenion a dyletswydd y Parc.
LC8	Bydd cyfraniadau tirweddau hanesyddol, gwahanolrwydd lleol ac adeiladau cynhenid at yr economi a'r amgylchedd yn cael eu cydnabod a'u hybu.

Talybont

Stad Ddiwydiannol Ffrwdgrech

Lles Economaidd a Chymdeithasol y Cymunedau Lleol (Parhad)	
erbyn 2030	
LC9	Bydd cymunedau a busnesau lleol yn arbrofi â dulliau newydd o ymdrin â lleihau gwastraff, cynhyrchu bwyd yn lleol trwy erddi marchnad, ailgylchu effeithiol, defnyddio llai o ynni a chynhyrchu a defnyddio ynni adnewyddadwy ac yn mabwysiadu'r dulliau hyn.
LC10	Bydd cymunedau a busnesau'r Parc yn lleihau eu dibyniaeth ar danwydd ffosil wrth leihau eu cyfraniadau at newid yn yr hinsawdd fyd-eang gymaint â phosibl.
LC11	Bydd cymunedau lleol yn sefydlu prosiectau cydweithredol ar gyfer cynhyrchu bwyd, cynhyrchu incwm, cynhyrchu ynni a theithio sy'n cynyddu buddion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol gymaint â phosibl i bawb.
LC12	Bydd prosiectau datblygu ac adnewyddu newydd yn y Parc yn darparu enghreifftiau o ymarfer gorau ar gyfer Cymru mewn perthynas â lliniaru newid yn yr hinsawdd a strategaethau addasu.
LC13	Bydd pawb yn deall ac yn gwerthfawrogi sut mae'r broses gynllunio'n helpu i gyflawni dibenion a dyletswydd y Parc.
LC14	Bydd pawb sydd â diddordeb ym Mharc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog yn deall ac yn cofleidio gweledigaeth y lle arbennig hwn ac yn cydweithio i'w chynnal.

Neuadd Farchnad Aberhonddu

Gŵyl Leol

Llangatwg